

LỄ TRAO BẰNG TIẾN SĨ DANH DỰ DOCTOR DEGREE CONFERRING CER

Hanoi, March 4, 2008

Ảnh: Bùi Tuấn

"3 NGUYÊN TẮC GIÚP TÔI TRẢ LỜI NHỮNG CÂU HỎI: VÌ SAO?"

Ngày 4/3/2008 tại hội trường Lê Văn Thiêm, 19 Lê Thánh Tông, ĐHQGHN đã tổ chức lễ trao bằng tiến sĩ danh dự cho GS. William G. Frasure trước sự chứng kiến của hàng trăm quan khách trong và ngoài nước cùng đông đảo các thế hệ học trò của ông tại Hà Nội. Tôi tìm gặp ông ngay sau buổi lễ, đặt xuống bàn tất cả những bó hoa, lau mồ hôi lấm tấm trên trán vì vừa "bị quây" giữa một biển người, ông mỉm cười trả lời tôi bằng một thứ tiếng Việt lơ lớ: "Tôi rất vui khi bị hỏi và được trả lời!". GS. William G. Frasure, sinh năm 1943, chuyên gia về lĩnh vực Khoa học chính trị của Hoa Kỳ, người có công lớn trong việc thiết lập mối quan hệ hợp tác giáo dục giữa Trường ĐH Connecticut và ĐHQGHN từ năm 1997, đồng thời ông còn là tác giả của sáng kiến và điều hành nhiều chương trình hợp tác, trong đó có đề án trao đổi giảng viên và hỗ trợ tài liệu nghiên cứu cho Bộ môn Khoa học Chính trị của Trường ĐHKHXH&NV, ĐHQGHN.

Trước tiên xin chúc mừng ông đã được nhận Bằng Tiến sĩ danh dự của ĐHQGHN. Ông có thể cho biết cơ duyên nào đã đưa ông đến với những lý thuyết chính trị học và những vấn đề xã hội ở Việt Nam?

GS. William G. Frasure: Tôi đến Hà Nội lần đầu năm 1997 với mục đích tìm hiểu khả năng thực hiện một số chương trình khoa học ở đây cho sinh viên Trường ĐH Connecticut. Tình cờ khi ấy tôi gặp TS. Vũ Ngọc Tú - Trưởng Ban Quan hệ quốc tế, ĐHQGHN và từ đó rất nhiều chương trình hợp tác đã được chúng tôi bàn thảo và thực hiện. Đại diện cho Trường ĐH Connecticut tôi đã đón cán bộ, nhà khoa học của các bạn sang dự hội thảo, trao đổi kinh nghiệm, tham quan lớp học và giảng dạy tại Mỹ. Phía chúng

tôi cũng đã cử hàng chục nhà khoa học sang Việt Nam làm việc trong đó có những nhân vật nổi tiếng như GS. Peppard là chuyên gia cao cấp của Fulbright trong lĩnh vực kinh tế, GS. Jensen là chuyên gia nghiên cứu về các thành phần kinh tế nhỏ của kinh tế khu vực Châu Á Thái Bình Dương... Bản thân tôi là một chuyên gia về khoa học chính trị ở Hoa Kỳ nhưng khi đặt chân đến một đất nước đang chuyển mình phát triển mạnh mẽ như Việt Nam lại bị hấp dẫn bởi rất nhiều những vấn đề ngoài chuyên môn như thực trạng kinh tế hay các hiện tượng của xã hội... Trước mỗi điều mắt thấy tai nghe, tôi thường đặt ra những câu hỏi để tự mình đi tìm lời giải đáp; hơn 150 sinh viên của Trường ĐH Connecticut đang học tập tại Hà Nội cũng được tôi truyền cho đam mê ấy. Có vẻ như việc tôi gắn bó với ĐHQGHN, với đất nước các bạn nó xuất phát từ sự thúc giục tự thân...

Chúng tôi tò mò muốn biết cụ thể về "một số điều mắt thấy, tai nghe" ở nơi đây khiến ông trân trọng?

GS. William G. Frasure: Nhiều người nghĩ rằng chúng tôi đến đây trong tư cách là khách và cư xử với mảnh đất này như những vị khách, điều đó không hẳn đúng. Bản thân tôi đã coi Hà Nội như ngôi nhà thứ hai của mình với không ít những kỷ niệm vui, buồn. Trước đây, khi mới từ Mỹ sang, tôi rất ngạc nhiên khi thấy người dân ở đây không quen bỏ rác gọn vào một chỗ, họ ném bất cứ chỗ nào có thể từ sân trường, đường giao thông, mặt hồ... thậm chí ngay cả ở

những nơi có biển cấm. Nếu ở Mỹ, mọi người có thể chào nhau, ôm hôn nhau ngoài đường thì ở Hà Nội tôi lại thường xuyên bắt gặp cảnh người ta đứng phồng uest nơi công cộng, tôi đã tự hỏi tại sao lại thế? Khi giảng dạy cho sinh viên, tôi thường nhắc nhở họ phải nghe giảng nếu thấy hứng thú, còn không thì nên đi ra ngoài; khi giao cho họ đề cương ôn thi, tôi đã cố gắng đặt ra những vấn đề căn bản nhất vậy mà vẫn có những người đến tìm gặp riêng tôi để biểu quà và đề nghị rút ngắn hơn nữa phần ôn tập. Đương nhiên tôi không đồng ý với họ nhưng tôi không thể hiểu vì sao họ làm thế? Tôi có những học trò Việt Nam rất giỏi, rất ngoan mặc dù hoàn cảnh gia đình họ rất nghèo. Họ đến lớp được nhờ những gánh hàng rong của mẹ, của chị, nhờ những chiếc xe kéo hàng của bố, của anh. Tôi còn nhận thấy rằng những gánh hàng rong, những xe hàng di động ở đây bên cạnh tạo ra một thị trường bán lẻ phong phú, đa dạng, tiện ích nó còn là nét đặc trưng riêng của Hà Nội, của Việt Nam... thế nhưng tôi mới được biết tin rằng nó sắp sửa bị cấm, vì sao lại thế và rồi những gánh hàng rong, những người bán rong ấy sẽ phải làm gì để sống, để nuôi con đi học? Có thể khi nghe những câu hỏi này, bạn sẽ cười nhưng với tôi đó là những điều trần trở...

Nghe những điều vừa rồi, tôi tin sẽ có người nghĩ ông là một nhà hoạt động xã hội quốc tế có tiếng hơn là một nhà khoa học chính trị?

GS. William G. Frasure: Điều đó cũng không đi quá xa so với định hướng hoạt động khoa học của chúng tôi. Phần lớn công việc của chúng tôi ở đây liên quan đến khoa học xã hội. Trong thời đại phát triển mạnh mẽ của các nền kinh tế và khoa học công

nghệ thì khoa học xã hội ngày càng trở nên đặc biệt quan trọng. Tất cả chúng ta đều biết rằng cùng với sự phát triển của kinh tế và tiến bộ khoa học công nghệ, hàng loạt vấn đề xã hội sẽ nảy sinh, cứ nhìn vào bức tranh toàn cảnh của Việt Nam hiện nay sẽ thấy. Các thành phố phát triển và mở rộng không ngừng, giao thông đi lại, các tuyến đường ngày càng nhiều và phức tạp thêm. Sự yên bình của các vùng nông thôn sẽ không còn được duy trì nữa, đất canh tác nông nghiệp phải thu hẹp dần để nhường chỗ cho quá trình đô thị hóa, xây dựng nhà máy, xí nghiệp, nguồn tài nguyên tự nhiên sẽ bị người ta khai thác một cách tối đa. Làn sóng di cư của người nhà quê ra thành phố kiếm sống sẽ mạnh mẽ và khi ấy sự bất bình đẳng sẽ xuất hiện ngày càng rõ nét. Một số người trở nên giàu rất nhanh trong khi đa phần người lao động khác vẫn còn nghèo... Tất cả những vấn đề ấy, chúng ta đều phải có trách nhiệm nghiên cứu và dạy cho sinh viên, những người chủ ngày mai của xã hội, phải định hướng để họ tự ý thức được trách nhiệm, tự nghĩ đến những giải pháp họ phải thực hiện sau khi rời ghế giảng đường. Vậy thì sao ta lại không coi một nhà khoa học, một giảng viên như một nhà hoạt động xã hội

được nhỉ...!

Vậy theo ông, trong xã hội Việt Nam hiện nay, để gắn kết được nghiên cứu khoa học với thực tiễn thì một nhà khoa học xã hội phải có những phẩm chất gì?

GS. William G. Frasure: Điều quan trọng nhất mà tôi luôn tâm niệm đó là phải làm việc tốt và đóng góp nhiều hơn cho xã hội, cũng đồng nghĩa với việc tự mình trả lời những câu hỏi: Vì sao? Và để làm được điều này, theo tôi cần phải ghi nhớ 3 nguyên tắc sau đây:

Nguyên tắc thứ nhất là tính ham hiểu biết. Thế giới khoa học hiện đại liên quan trực tiếp đến sản xuất và chuyển giao kiến thức. Rất thú vị là phần lớn kiến thức về thế giới của chúng ta trước kia còn chưa rõ ràng thì hiện nay đã phần nào sáng tỏ do tính ham hiểu biết của con người. Chúng ta biết khá nhiều về vũ trụ của hôm nay cũng bởi vì cách đây nhiều thế kỷ, một vài nhà khoa học đã đi tìm câu trả lời cho các câu hỏi rất giản đơn một cách nghiêm túc như: Tại sao mặt trời mọc ở đằng đông? Tại sao các vật lại rơi xuống đất?... Trong khoa học xã hội, chúng ta cũng đã xây dựng được các hệ thống kiến thức lớn lao từ các câu hỏi đơn giản nhờ sự ham hiểu biết chẳng hạn:

Từ năm 2001 đến 2006, GS. William G. Frasure là người trực tiếp quản lý các khoản tài trợ và chương trình trao đổi giảng viên với ĐHQGHN do Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ tài trợ với ngân sách hơn 200.000 USD.

GS. William G. Frasure đã tham gia đề tài đặc biệt của ĐHQGHN mang tên "Dân chủ với việc nâng cao chất lượng đào tạo cán bộ ngành khoa học xã hội và nhân văn, ĐHQGHN"; tham gia biên soạn một số tài liệu tham khảo như: "Tìm hiểu khoa học chính trị", "Các thuật ngữ của khoa học chính trị". Ông đã xây dựng môn học mới "Nước Mỹ và Việt Nam" và đã đưa vào chương trình giảng dạy tại Trường ĐH Connecticut, tổ chức thuyết trình vấn đề nước Mỹ và Việt Nam tại Trường ĐH Connecticut (tháng 6/2005), thực hiện 5 bài thuyết trình "Quan hệ Mỹ - Việt" từ 1945 đến hiện tại tại thư viện Cragin, Colchester CT (tháng 4/2006) và tại Trường ĐHKHXH&NV, ĐHQGHN (tháng 10/2006).

Tại sao lựa lại đắt hơn bông? Tại sao tội phạm ở các thành phố lại nhiều hơn ở các nơi khác?... Một đại học trước tiên phải tôn tại với mục đích là làm cho sinh viên ham hiểu biết, nhìn xung quanh họ và đặt ra các câu hỏi đơn giản về những điều họ quan sát thấy.

Nguyên tắc thứ hai là chân lý. Theo đuổi chân lý dường như là điều đơn giản. Tuy nhiên, trong thế giới khoa học, điều đó có nghĩa là chúng ta phải tuân theo một loại kỷ luật nào đó. Có nghĩa là chúng ta không được lười nhác về mặt tri thức. Chúng ta không chấp nhận những giải thích dựa trên sự mê tín, truyền thống, giáo điều hoặc định kiến. Có nghĩa là chúng ta phải quan sát thế giới một cách kỹ lưỡng, có tính phê phán và phân tích những quan sát một cách nghiêm khắc và logic.

Nguyên tắc thứ ba là lòng dũng cảm: Nếu chúng ta ham hiểu biết, chúng ta sẽ phát hiện ra những chân lý mới mẻ về thế giới của chúng ta, chúng ta phải sẵn sàng đối mặt với những chân lý đó, giải thích và bảo vệ chúng cho dù chúng là gì đi nữa. Đó là công việc thực sự của một đại học quốc tế hiện đại. Đại học đó phải thực sự là một cộng đồng, nơi mà các học giả, sinh viên và giảng viên cùng nhau thẳng thắn đưa ra các câu hỏi nghiêm túc bởi tính ham hiểu biết của họ, khát vọng chính đáng để biết được cái gì là sự thật; nói, viết và dạy những gì theo chuẩn mực mang tính học thuật và sự phê bình cởi mở của cộng đồng học giả...

Cảm ơn GS. William G. Frasure, người bạn tâm huyết của Việt Nam nói chung, của ĐHQGHN nói riêng về cuộc trao đổi này.

Anh Minh - CTV

(thực hiện)

PHƯƠNG THỨC ĐÀO TẠO TÍN CHỈ, ĐÔI ĐIỀU SUY NGẪM

Tín chỉ là toàn bộ thời gian mà một người bình thường phải sử dụng để học một môn học bao gồm: Thời gian học tập trên lớp, thời gian học tập trong phòng thí nghiệm, thực tập hoặc làm các phần việc khác đã được quy định ở phần đề cương môn học; thời gian dành cho việc tự học ngoài lớp như đọc sách, nghiên cứu hoặc chuẩn bị bài. Để tốt nghiệp đại học, mỗi sinh viên phải hoàn thành ít nhất từ 120 - 140 tín chỉ. Lượng kiến thức dành cho sinh viên gồm 2 khối cơ bản: đại cương và chuyên môn. Mỗi khối kiến thức ấy lại chia thành 2 nhóm học phần tự chọn và bắt buộc. Sinh viên phải qua học phần bắt buộc và thi đạt thì mới được sang học phần khác. Với học phần tự chọn, sinh viên được chọn theo hướng dẫn của nhà trường. Theo thông tin từ Bộ GD&ĐT, trong năm học 2007-2008 sẽ có 10 trường đại học, cao đẳng (hiện cả nước có tổng số là 325 đại học, cao đẳng, học viện) thực hiện chuyển sang đào tạo theo tín chỉ. Các trường khác phải xây dựng kế hoạch, lộ trình để thực hiện phương thức đào tạo này. Mục tiêu là đến năm 2010, nền giáo dục đại học, cao đẳng Việt Nam sẽ hoàn toàn thực hiện đào tạo theo tín chỉ. Tuy nhiên, nhìn lại quá trình đào tạo theo hình thức niên chế nay chuyển sang đào tạo tín chỉ, đặt ra rất nhiều vấn đề cần bàn luận...

Sự phủ định và kế thừa

Chúng ta đặt mục tiêu là đào tạo đại học, cao đẳng bằng phương thức tín chỉ. Đây là một mô hình "cũ người mới ta". Nền giáo dục của ta theo phương thức niên chế (học theo môn và sắp xếp theo kỳ) từng tồn tại mấy chục năm, ít nhiều đã tạo ra tâm lý quen thuộc trong tư duy giáo dục. Nay thay cũ bằng mới phải chăng là phủ định hoàn toàn cái cũ? Những câu hỏi phản biện được đặt ra là: Có phải tín chỉ là hình thức đào tạo ưu việt nhất hiện nay? Nhìn sang nước Mỹ thì đúng là như vậy. Đây là hình thức hiện quả nhất mà nền giáo dục Hoa Kỳ đã áp dụng. Nhưng nhìn sang Châu Âu, đa phần các quốc gia vẫn đào tạo theo niên chế, cả Trung Quốc và Nga cũng vậy. Hàng năm, số nghiên cứu sinh của Việt Nam sang Châu Âu chiếm một tỷ lệ không nhỏ. Từ những "lò" đào tạo này ra, họ thực sự là nguồn lực chất lượng. Vậy thì có thể nói ngay rằng, tín chỉ không phải là hình thức duy nhất dẫn đến thành công trong giáo dục. Chúng ta chủ trương phổ cập phương thức đào tạo tín chỉ có nghĩa là hình thức niên chế sẽ bị triệt tiêu? Có nên đặt vấn đề rằng tùy theo đặc thù ngành học, đặc thù từng trường mà nên áp dụng phương thức đào tạo niên chế hay tín chỉ? Điều này sẽ đụng đến sự thiếu đồng bộ. Nhưng nếu đặt vấn đề cốt lõi của giáo dục là nhắm tới chất lượng và hiệu quả thì có lẽ đó là việc cần phải suy nghĩ thêm. Một định chế từng ăn sâu, bám rễ vào tư duy giáo dục mấy chục năm qua, nay bảo bỏ đi để làm cách mới, hiện tượng "bình mới rượu cũ" dễ xảy ra.

Những "mâu thuẫn" nảy sinh

Nguyên tắc của đào tạo tín chỉ là sinh viên tự chọn thầy, chọn lớp, nhằm khẳng định năng lực, chất lượng của thầy giáo (uy tín nghề nghiệp) và có sự đánh giá của sinh viên. Thầy giáo giỏi được sinh viên lựa chọn nhiều, yếu dần bị loại - một nguyên tắc "cạnh tranh tích cực". Tuy nhiên, hiện nay các trường vẫn cung ứng và tư vấn cho sinh viên theo các thời gian biểu và thầy giáo do trường đề đạt. "Nguyên tắc khách quan" đã không được tôn trọng. Đặc điểm của hệ thống đào tạo tín chỉ rất mềm dẻo, dễ phá vỡ tổ chức lớp học cố định. Việc quản lý sinh viên sẽ khó khăn hơn, trong khi đó mục tiêu của giáo dục đại học Việt Nam ngoài kiến thức cần phải rèn luyện cho sinh viên đạo đức và nhân cách sống. Phương thức đào tạo theo tín chỉ tự những nguyên tắc của nó đã xa rời mục tiêu này. Nhiều người còn lo ngại rằng, kiến thức tăng lên của sinh viên sẽ tỷ lệ nghịch với lối sống và đạo đức của họ.

Nội dung và hình thức

Một nguyên tắc phổ biến là nội dung thay đổi dẫn đến hình thức thay đổi. Nếu mang tâm lý "đuổi theo tín chỉ" để mong đẩy chất lượng giáo dục đi lên là một ý nghĩ sai lầm. Vì lẽ, phải chuẩn bị điều kiện cơ sở vật chất tốt, nâng cao chất lượng của đội ngũ cán bộ giảng dạy lên một bước thì mới đạt được mục tiêu đào tạo theo tín chỉ hiệu quả. Phương thức đào tạo này thường thành công ở những quốc gia học thật, thi thật, kết quả thật. Riêng nước ta, điều này còn phải bàn. E rằng tiêu cực sẽ nảy sinh

khi mà các giáo sư tự ra đề, tự coi thi và tự chấm thi các lần thi giữa kỳ và hết môn. Sinh viên sẽ chạy điểm hoặc có người sẽ chọn môn dễ, thầy dễ để học nhằm đạt được tấm bằng đẹp, đảm bảo cho yếu tố hình thức đẹp. Họ sẽ ngại chọn những môn khó, tu duy nhiều, hàm lượng chất xám cao và thầy giỏi để học kiến thức, tức là trang bị cho mình nội dung. Trong trường hợp này cần nhấn mạnh rằng chúng ta đâu phải chỉ đuổi theo các nước tiên tiến về phương thức đào tạo mà quan trọng hơn là phải đuổi theo chất lượng đào tạo.

"Đục tốc bất đạt" (Ham nhanh khó thành)

Trên thế giới, ở các nước tiên tiến thường mất khoảng gần 10 năm để chuyển đổi mô hình đào tạo. Nước ta phấn đấu đến năm 2010 sẽ phổ cập xong đào tạo theo tín chỉ có vẻ hơi vội vàng. Đào tạo tín chỉ đòi hỏi phải có những yêu cầu về vật chất, nguồn lực thỏa mãn cho nó. Các nhà trường phải có hệ thống hỗ trợ sinh viên tự học như: Giáo trình, mạng, thư viện, phòng học, phòng tự học... Thực tế cho thấy, các trường đào tạo ở ta hiện nay đều thiếu về cơ sở vật chất, tài liệu tham khảo, thiết bị thực hành, thí nghiệm, đội ngũ giáo viên. Người xưa nói: "Có bột mới gột nên hồ" là thế. Rõ ràng với truyền thống giáo dục học và thi (niên chế) thì khi áp dụng phương pháp này đòi hỏi phải có lộ trình thực hiện mà không thể tiến hành đại trà như gieo giống cây trồng được...

Quốc Đông

Viện KHXH Việt Nam

Ảnh: Minh Trí

Ảnh: Minh Trí

Gặp gỡ tháng Thanh niên 2008:

THƯỚC NÀO ĐO HIỆU QUẢ THIẾT THỰC CỦA PHONG TRÀO ĐOÀN

"...Tôi cho rằng hoạt động Đoàn muốn có được hiệu quả thực sự thì phải nâng cao chất lượng của các phong trào cả về nội dung và hình thức cho dù đó là mô hình hoạt động mới hay đã có sẵn. Hoạt động mới hay cũ không phải là cơ sở để kéo đoàn viên đến tham gia mà điều mấu chốt là ở sự đầu tư chu đáo về kịch bản, nội dung thể hiện, công tác tổ chức, truyền thông chuyên nghiệp..." - đồng chí Vũ Văn Thắng - Phó bí thư thường trực, Chủ tịch Hội SV ĐHQGHN chia sẻ.

Nâng cao chất lượng và hiệu quả thực tiễn của các hoạt động Đoàn - đó là định hướng cho công tác Đoàn nói chung, các hoạt động trong tháng Thanh niên nói riêng, ý kiến của anh về vấn đề này như thế nào?

PBT Vũ Văn Thắng: Chất lượng, hiệu quả của công tác Đoàn, theo tôi phụ thuộc vào nhiều yếu tố. Hiệu quả của một hoạt động Đoàn được nhìn nhận ở sự tham gia của đông đảo đoàn viên và đạt được mục đích đề ra. Thực tế đã có không ít hoạt động phong trào Đoàn được các bạn trẻ và xã hội ghi nhận. Cũng có nhiều hoạt động được tổ chức rất công phu nhưng đoàn viên, thanh niên tham gia còn hạn chế, đó là do công tác truyền thông còn yếu (đây cũng là một trong những điểm yếu của hoạt

động Đoàn đã và đang được khắc phục). Theo tôi, cách đánh giá hiệu quả hoạt động của Đoàn thanh niên có tính đặc thù. Hoạt động được đánh giá là đạt hiệu quả toàn diện khi nó đạt được hiệu quả thiết thực đồng thời tạo ra được dư luận tích cực trong xã hội. Hiệu quả của một hoạt động, một phong trào được nhìn nhận đôi khi cũng phải căn cứ vào từng địa bàn, từng vùng, miền khác nhau. Ở miền Nam, khi một phong trào được phát động ra thì cả xã hội sẽ hưởng ứng, vào cuộc nhiệt tình chẳng hạn như phong trào Thanh niên tình nguyện, do đó hiệu quả xã hội sẽ cao. Nhưng cùng với phong trào Thanh niên tình nguyện ấy thì ở phía Bắc tổ chức Đoàn phải vất vả hơn nhiều. Qua nhiều năm trực tiếp tham gia hoạt động, tôi đánh giá hiệu

quả đích thực của các phong trào là điều không phải bàn cãi, song thực tế vẫn có những ý kiến nhận xét thiếu khách quan, phiến diện về công tác Đoàn làm ảnh hưởng đến uy tín và hiệu quả của phong trào. Hoạt động Đoàn cũng giống như “làm dâu trăm họ”, cũng gặp phải không ít những điều khó xử: Làm bài bản, có kế hoạch thì bị đánh giá là hành chính hoá; linh hoạt trong chỉ đạo, tổ chức thì bị đánh giá là không nghiêm túc, thiếu tính kế hoạch...

Được biết rằng Diễn đàn sáng kiến trẻ lần thứ nhất - 2008 có chủ đề là “Giáo dục đại học với sự nghiệp phát triển đất nước” dành cho sinh viên thuộc các đơn vị đào tạo của ĐHQGHN đã được Hội sinh viên ĐHQGHN phát động trong dịp tháng Thanh niên này. Là người đưa ra ý tưởng tổ chức cũng đồng thời là người chủ trì Diễn đàn, anh có thể cho biết mục tiêu của hoạt động này là gì? tính thiết thực của nó như thế nào?

PBT Vũ Văn Thắng: Hiện nay vẫn còn rất ít những diễn đàn dành cho giới trẻ, đặc biệt là sinh viên. Xuất phát từ ý tưởng muốn tạo dựng một diễn đàn mở để sinh viên có thể được bày tỏ suy nghĩ, quan điểm của mình về những vấn đề mà mình quan tâm, đặc biệt là những vấn đề lớn của thế giới, của đất nước, của xã hội... Ở đây chúng tôi muốn tạo ra một diễn đàn để sinh viên nói về những vấn đề lớn. Khi đã nói ra được những cái lớn thì chắc chắn anh ta phải biết nghĩ những điều lớn lao (ví như mỗi người không thể chỉ biết tự lo cho bản thân mình, mà phải biết nghĩ và thể hiện trách nhiệm của mình đối với gia đình, nhà trường, xã hội), điều này là hết sức cần thiết cho một đất nước. Tuy nhiên diễn đàn cũng cho sinh viên thấy được không chỉ biết suy nghĩ lớn, nói lớn mà muốn làm được việc lớn thành công thì phải tưởng tận, thông thạo những việc nhỏ. Nói tóm lại với chủ đề “Giáo dục đại học với sự nghiệp phát triển đất nước”, diễn đàn sẽ là nơi để sinh viên tập dượt “Suy nghĩ lớn, làm cụ thể”. 5 mục tiêu chính của diễn đàn sẽ là: Góp phần phát triển hơn nữa nhận thức và sự hiểu biết của sinh viên tham gia Diễn đàn về vai trò của giáo dục đại học với sự phát triển của xã hội và đất nước; Tạo lập môi trường chung để các bạn sinh viên được trao đổi và thể hiện quan điểm, chính kiến của mình về vấn đề giáo dục đại học; Rèn luyện khả năng thuyết trình, tranh biện; Sinh viên có thể tập được kỹ năng giải quyết vấn đề, khả năng lãnh đạo và hy vọng rằng qua diễn đàn sẽ xuất hiện nhiều nhà lãnh đạo trẻ

tiềm năng trong tương lai; Sinh viên các đơn vị thành viên của ĐHQGHN sẽ có thêm những điều kiện hiểu biết về nhau hơn và là cơ hội để họ chia sẻ ý tưởng sáng tạo để cùng nhau xây dựng nên mô hình giáo dục đại học mà họ mơ ước. Diễn đàn sẽ được thiết kế theo 3 vòng và ở vòng 3 là phần thi tài của 6 ý tưởng xuất sắc nhất được lựa chọn từ 2 vòng trước đó.

Chúng tôi muốn biết rõ hơn về định hướng đóng góp của tổ chức Đoàn vào việc nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học và đáp ứng nhu cầu xã hội mà các anh đã nhiều lần đề cập tới?

PBT Vũ Văn Thắng: Theo tôi, vấn đề mấu chốt là ở chỗ cần tăng cường tổ chức và nâng cao chất lượng các hoạt động hỗ trợ cán bộ trẻ và sinh viên học tập, nghiên cứu khoa học thông qua các hình thức hoạt động như : Tổ chức các sân chơi trí tuệ có tính sáng tạo cao; tổ chức các hoạt động tình nguyện theo hướng gắn với các hoạt động chuyên môn, khai thác năng lực chuyên môn của cán bộ trẻ và sinh viên các ngành trong các trường, các lĩnh vực của ĐHQGHN; tổ chức các diễn đàn, Hội nghị thảo luận về phương pháp giảng dạy và học tập hiện đại; phát triển hệ thống câu lạc bộ chuyên môn ở các đơn vị, tăng cường mối liên kết hỗ trợ, liên thông giữa các câu lạc bộ sinh viên để khai thác thế mạnh đa ngành, đa lĩnh vực của ĐHQGHN; phát động và triển khai phong trào “Nhóm nghiên cứu trẻ”... Tăng cường mối quan hệ giữa Đoàn thanh niên với các doanh nghiệp trong việc giới thiệu địa chỉ thực tập, thực tế, đào tạo nâng cao tư duy kinh tế, bồi dưỡng kỹ năng làm việc, kỹ năng giải quyết vấn đề và hỗ trợ giới thiệu việc làm cho sinh viên. Tổ chức biểu dương, trao Giải thưởng, suy tôn kịp thời, rộng rãi các điển hình tiên tiến trong học tập và nghiên cứu khoa học nhằm cổ vũ tinh thần thi đua, phấn đấu trong học tập, nghiên cứu khoa học của đoàn viên, thanh niên. Tăng cường phát huy vai trò của tổ chức Đoàn trong việc cổ vũ cán bộ trẻ và sinh viên áp dụng phương pháp hiện đại trong công tác quản lý, giảng dạy và học tập. Đưa nội dung đổi mới việc dạy và học vào các cuộc đối thoại dân chủ giữa lãnh đạo các khoa, trường với sinh viên; vận động trong cán bộ trẻ và sinh viên rèn luyện thói quen suy nghĩ, luôn tìm tòi khám phá vấn đề trong khoa học; tổ chức các phong trào, các hoạt động nhằm cổ vũ, động viên

cán bộ quản lý trẻ, chuyên viên hành chính, kỹ thuật nâng cao năng lực nghiệp vụ, đổi mới tư duy quản lý, phong cách làm việc chuyên nghiệp, hiện đại, vừa bố trí thời gian hợp lý để học tập nâng cao trình độ chuyên môn. Tham gia thực hiện Quy chế dân chủ trong hoạt động dạy và học. Thiết lập các kênh thông tin theo hệ thống của Đoàn nhằm kịp thời phản ánh tình hình giảng dạy của giảng viên, giáo trình, phương tiện... cho các cấp có thẩm quyền. Động viên, cổ vũ cán bộ giảng dạy trẻ tiên phong chủ động lấy ý kiến phản hồi của sinh viên nhận xét phương pháp giảng dạy của giáo viên. Chúng tôi đã và đang tiến hành xây dựng chương trình hành động cụ thể để triển khai các giải pháp trên.

Một điều nữa tôi cũng muốn nói thêm là tất cả các hoạt động, các phong trào do Đoàn tổ chức đều hướng tới mục tiêu là nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học. Kể cả những hoạt động văn hoá, văn nghệ, thể dục, thể thao không chỉ đơn thuần là phục vụ nhu cầu, sở thích của sinh viên, mà thực chất những hoạt động này sẽ giúp cho sinh viên những giây phút thoải mái, giúp họ cân bằng hơn trong cuộc sống, để họ có thêm hưng phấn giúp cho việc học hiệu quả hơn. Bởi vậy theo tôi cần phải đẩy mạnh hơn nữa, đa dạng hoá hơn nữa các hoạt động mang màu sắc của tuổi trẻ trong Nhà trường, đặc biệt là các hoạt động văn hoá, văn nghệ, thể dục, thể thao.

Là cán bộ Đoàn dày dặn kinh nghiệm ở một trung tâm đào tạo đại học lớn đã nhiều năm, anh có thể đưa ra một vài dự cảm về tương lai của hoạt động Đoàn Thanh niên trong thời kỳ toàn cầu hoá và hội nhập quốc tế? Hoạt động Đoàn “hôm nay” và “ngày mai” sẽ khác nhau như thế nào?

PBT Vũ Văn Thắng: Để đưa ra dự cảm về hoạt động Đoàn trong tương lai thì tôi không dám, nhưng chắc chắn một điều trong bối cảnh mới của đất nước, tổ chức Đoàn đã, đang và sẽ nhận thức rõ hơn lúc nào hết về vai trò của mình và cũng đang từng bước có những đổi mới cả về tư tưởng, tư duy và hành động để đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của thời kỳ toàn cầu hoá và hội nhập quốc tế. Đây là trọng trách lớn, không hề đơn giản. Đối với tổ chức Đoàn dù là hôm qua, hôm nay hay ngày mai, cho dù quan điểm, nhận thức, phương thức hoạt động... có thể có những khác nhau, nhưng sẽ không thể thay đổi được sứ mệnh

cao cả mà Đảng, Nhà nước và nhân dân đã giao đó là định hướng tư tưởng, giáo dục nhân cách, đoàn kết, tập hợp thế hệ trẻ xung kích, đi đầu phụng sự sự nghiệp cách mạng của Đảng, của đất nước, của dân tộc.

Theo anh thanh niên hôm nay cần những hành trang gì để vào đời?

PBT Vũ Văn Thắng: Đây là câu hỏi thú vị. Theo tôi với mỗi con người để thành công trong cuộc đời thì điều quan trọng nhất anh ta phải có một “thái độ” tốt. Thái độ quyết định tất cả sự thành, bại của một con người. Trong học tập nếu có thái độ nghiêm túc, cầu tiến chắc chắn bạn sẽ có được kết quả học tập tốt. Làm bất cứ việc gì nếu bạn làm với một thái độ tiêu cực, thiếu quyết tâm chắc chắn việc đó không thành công. Trong cuộc sống nếu như không chủ động, sẵn sàng đương đầu với thách thức, khó khăn, bạn có thể thụ động chờ rủi ro ập đến với bạn; còn ngược lại nếu bạn có ý thức đầy đủ về những thách thức, khó khăn, dám vượt lên nó để giành lấy sự thành công, thì lúc đó bạn mới thực sự cảm nhận được điều thú vị nhất trong cuộc sống... Nên có thể nói “thái độ” chính là hành trang quan trọng nhất của mỗi con người khi bước vào đời.

Có ý kiến cho rằng hoạt động Đoàn chủ yếu thiên về “bề nổi”, vẫn còn ít những hoạt động mang tính “chiều sâu”. Anh suy nghĩ gì về điều này?

PBT Vũ Văn Thắng: Công bằng mà nói ở nơi này nơi khác vẫn còn có những hoạt động thực sự chưa được đầu tư nên chất lượng không cao dẫn đến sự đơn điệu, nhàm chán và trở thành hình thức, tổ chức hoạt động chỉ để có thành tích báo cáo cấp trên. Theo tôi, Đoàn thanh niên là tổ chức chính trị của những người trẻ tuổi nên chắc chắn cho dù các hoạt động được tổ chức ở bất cứ hình thức nào cũng phải đảm bảo hai yếu tố đó là phải tươi trẻ và đạt được mục tiêu là thực hiện nhiệm vụ chính trị của tổ chức Đoàn và của đơn vị. Chúng tôi quan niệm tổ chức những hoạt động “bề nổi” có chất lượng để thu hút, tập hợp đoàn viên, sinh viên để rồi thực hiện và đạt được mục tiêu lớn hơn là tuyên truyền, giáo dục đoàn viên, sinh viên, thì đó chính là “chiều sâu”. Như vậy có thể nói trong các hoạt động của Đoàn “bề nổi” và “chiều sâu” không tách rời nhau, mục đích của việc tổ chức các hoạt động “bề nổi” chính là để phục vụ triển khai cái “chiều sâu”.

Cảm ơn anh về cuộc trao đổi này

Minh Trường (thực hiện)